

VUIT ANYS AMB EL CARAGOL MAÇANA L'IRTA està fent proves amb uns nematodes que exerceixen de paràsits d'alguns caragols

DEPREDADORS O PARÀSITS

L'IRTA investiga com parasitar el gastròpode per encetar efectivament la lluita biològica

Un capó reial cruspint-se un caragol maçana. / X. CURTO

L'IRTA està investigant, segons revela Neus Ferrete, la hipotètica introducció d'uns nematodes (una espècie de cucs) que exerceixen de paràsits d'alguns caragols i que **"podrien provocar que el caragol maçana emmalaltís sense afectar l'arròs i la fauna"**. En cas de confirmar-se'n l'eficiència al laboratori i fer-ne'n ús, podria ser l'inici efectiu de la lluita biològica contra el caragol maçana, fins ara gens reeixida.

Fa dos anys va transcendir que el capó reial, una espècie arribada de Doñana al delta de l'Ebre, es podia convertir en un dels depredadors naturals més efectius contra la plaga, i no només perquè, com altres animals de la fauna deltaica, hagués incorporat el gasteròpode invasor a la seua dieta, sinó, sobretot, perquè pot ingerir els exemplars més grans, segons va constatar un estudi de l'organització ecologista Seo/BirdLife. La notícia es va con-

vertir en un motiu d'esperança i atorgava arguments a la necessitat d'implantar la lluita biològica, però, dos anys després, no s'hi ha fet cap actuació específica. També el 2014 Agricultura va plantejar l'opció d'introduir al riu una espècie de gamba gegant d'aigua dolça que es menja els alevins de l'invasor. La idea partia d'un experiment realitzat a la universitat Ben Gurion de l'estat d'Israel, arran una recerca amb el Consell Superior d'Investigacions Científiques. L'aleshores director general de Desenvolupament Rural, Jordi Sala, raonava que en el cas que la gamba devorés les cries, era qüestió de temps que se'n morissin els ous. No ha transcendit, però, que hagen començat les proves. **"Si introdueixes un depredador que no és del terreny, s'ha de tindre molt clar què pot passar"**, alerta el director territorial d'Agricultura a l'Ebre, Ferran Grau.

TÚNEL ACÚSTIC

L'ús de sons estressants per eliminar el caragol requereix més diners per a concloure la recerca

El Laboratori d'Aplicacions Bioacústiques (LAB) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) ha demostrat que l'activitat humana a la mar causa greus lesions auditives als cefalòpodes, ja que utilitzen la informació sonora per menjar i reproduir-se, i que la sensibilitat a l'exposició sonora del caragol maçana és similar a la dels cefalòpodes, ja que també són animals invertebrats i disposen dels mateixos òrgans sensorials responsables de l'equilibri i la posició. En aquesta mesura, la UPC

va plantejar l'ús de sons estressants com a mètode d'eradicació del caragol maçana, segons el director del LAB, Michel André, si bé a final de

l'any passat esperava una injecció econòmica per poder finalitzar l'estudi i afinar els resultats. El govern, de fet, s'empara en aquesta manca de conclusions per referir-s'hi amb totes les reserves: **"L'informe de la UPC era un preestudi, que no va ser conclouent. La conclusió és que s'havia de fer un altre estudi"**, es limita a declarar Ferrete. André ha insistit que el projecte de recerca podria significar un avenç internacional. El caragol maçana també és una plaga al Japó o Taiwan.

ELECTRIFICACIÓ

La barrera electrificada al riu, ajornada 'sine die'

Tant la Generalitat com el govern espanyol, a través de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), van impulsar l'any 2014 la possibilitat d'utilitzar barreres electrificades per evitar l'entrada del caragol maçana riu amunt, però l'acció va quedar ajornada sense data per un conflicte de patents, després que l'empresa que va rebre l'encàrrec fos objecte d'una demanda civil presentada per l'empresa que considerava que tenia la patent d'aquest tipus d'instal·lació. Qui primer havia patentat un sistema elèctric per combatre el caragol maçana va ser el pagès Santiago Bel Panisello, qui, mesos enrere, va defensar, a través del SETMANARI L'EBRE, l'electrificació com a alternativa més eficient i selectiva en la lluita contra la invasió del gastròpode. El sistema patentat per Bel consistia en un cablejat amb electrodos que envolta una àrea deter-

Postes de caragol maçana al riu, considerat un potencial vector de propagació cap a l'interior de les Terres de l'Ebre.

minada (pot ser un arrossar) i genera un corrent elèctric de poca intensitat (uns 12 volts) però que inhabilita directament l'hemocianina (substància que actua com a transportador d'oxigen en alguns mol·luscos i crutacis) dels caragols maçana i els acabaria ofegant.

El despall d'advocats d'Amposta que assessorava el pagès va exigir a

la Generalitat que no se'n fes ús sense el seu consentiment i va encetar un procés judicial que, segons admeten ara fonts del despall, no va tindre gaire recorregut, però el cas és que l'opció va encallar i no s'ha tornat a plantejar seriosament. **"Ho hem preguntat a la CHE i estem esperant informació"**, sostenen ara fonts d'Agricultura.